

Handläggare
Nanna Spett
Telefon: 08-508 28 862

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2014-05-20 p. 25

Tillsynsrapport 2013 – avfallsanläggningar

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förslag till beslut

Godkänna rapporten ”Tillsynsrapport 2013 – avfallsanläggningar”

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bifogad rapport redovisar tillsynen av avfallsanläggningarna under 2013, d.v.s. tillsynen av anläggningar som sorterar, behandlar, mellanlagrar eller på annat sätt hanterar avfall och farligt avfall. Rapporten är skriven för miljö- och hälsoskyddsnamnden. Den visar vilka anläggningar som finns i Stockholm och beskriver kortfattat vilken verksamhet de bedriver och tillsynen under 2013.

Allmänt om avfallshantering

En bra avfallshantering är betydelsefull för människors hälsa och miljön. En bra avfallshantering innebär att avfallet hanteras med minimerad risk för okontrollerad spridning av farliga ämnen och att avfallet utnyttjas så effektivt som möjligt enligt avfallshierarkin. Avfallshierarkin är en, för EU gemensam, prioriteringsordning för lagstiftning och politik som rör förebyggande och hantering av avfall.

Avfallshierarkins fem steg är:

1. Förebyggande
2. Förberedelse för återanvändning
3. Materialåtervinning
4. Annan återvinning, till exempel energiåtervinning
5. Bortskaffande, till exempel deponering

Enligt hierarkin ska avfall i första hand förebyggas. Det betyder att avfallsmängderna ska minska liksom avfallets innehåll av farliga ämnen. Är det inte möjligt att minska mängden avfall ska avfallet förberedas för återanvändning, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. I sista hand ska det läggas på deponi.

Vikten av att minska innehållet av farliga ämnen i varor och produkter kan inte nog betonas. Miljöförvaltningens bedömning är att så länge dessa innehåller farliga ämnen kommer alltid hanteringen av avfallet innebära spridning av farliga ämnen till miljön även om den med olika metoder och stor försiktighet kan minimeras. Innehållet av farliga ämnen kan också försvåra eller göra det omöjligt att materialåtervinna avfallet.

Avfallshantering kan medföra långväga transporter, utsläpp till dagvatten- och avloppssystem, mark och luft samt orsaka dålig lukt, buller, damning och oro hos närboende. En dålig avfallshantering kan också medföra att farliga ämnen hamnar i återvunnet material eller exporteras illegalt. För en effektiv avfallshantering krävs det att det finns lämplig mark relativt centralt och inte alltför långt bort från avfallslämnarna eller från de som kan använda det återvunna materialet. Här finns en konflikt mellan avfallshandlingens behov av plats och utrymme och stadens behov av mark för bostadsområden som inte störs av buller, transporter och verksamheter som förfular.

Avfallsanläggningarna i Stockholm

Under 2013 besöktes ca 60 avfallsanläggningar i Stockholm. De flesta av dessa ligger i industriområden långt från bostäder. Effektivitetsindikatorn för branschen är antalet befogade klagomål och målet är 0. Under 2013 har inga klagomål framförts på avfallsanläggningarna. Egenkontrollen blir bättre och bättre. De flesta verksamheterna har en god eller mycket god egenkontroll.

Utvecklingen går mot mer och mer nederbördsskyddad verksamhet. Uppmärksamheten på risken för förorening av dagvattnet ökar. Fortfarande sker dock mycket av avfallshandling utomhus och det finns ytterligare behov av att vidta åtgärder för att minska risken för negativ påverkan på dagvattnet, inte bara från avfallet utan också från fordonsrörelserna. Förvaltningen ser att det finns en vilja bland avfallsanläggningarna att öka resurseffektiviteten genom att styra över mer avfall från förbränning till materialåtervinning. Mängden avfall synes dock inte minska men att förebygga avfall är inte primärt avfallsanläggningarnas ansvar.

Gör tillsynen någon nytta?

Miljöförvaltningen strävar efter att bedriva tillsyn där den gör störst nytta. I samband med tillsynsplaneringen prioriterar förvaltningen de områden som förvaltningen bedömer har en miljöpåverkan och där tillsynen kan göra skillnad.

Vad är då tillsyn? Tillsyn är inte bara att peka ut fel i samband med inspektion. Tillsyn är myndighetsutövning och den består bl. a. av att

- kontrollera regelefterlevnad
- kontrollera uppfyllande av villkor i tillstånd
- kontrollera företagens förmåga att kontrollera sin egen verksamhet
- påtala och kräva åtgärder av brister, både administrativa och praktiska
- uppmuntra pågående miljöarbete och tålmodigt driva på utvecklingen
- bekräfta de ansträngningar som görs
- informera om regler, miljörelaterade frågor och sprida goda exempel
- bygga upp ett ömsesidigt förtroende mellan tillsynen och de som bedriver miljöfarlig verksamhet.

Miljöförvaltningens bedömning är att avfallsanläggningarna är viktiga att fortsätta bedriva tillsyn av och att tillsynen gör skillnad för Stockholms miljö. I avfallet hamnar alla de farliga ämnen som finns i våra produkter. Avfallet är också en resurs som rätt hanterad kan ersätta jungfrulig råvara. Det sker successiva förbättringar vad gäller t.ex. rening av dagvatten, bättre sortering, bättre egenkontroll och sammantaget menar förvaltningen att tillsynen bidrar till att minska branschens negativa påverkan på Stockholms miljö.

Bilagor

Bilaga 1, rapporten ”Tillsynsrapport 2013 – avfallsanläggningar”